

7. Калина А. В. Економіка підприємства : навч. посіб. / А. В. Калина, А. А. Котвицький. – К. : Знання України, 2007. – 324 с.
8. Організаційно-інформаційне забезпечення фінансового контролінгу системи управління оборотним капіталом / В. Г. Маргасова, А. В. Роговий, В. В. Виговська // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 2. – 167-175 с.
9. Пан Л. В. Джерела поповнення та ефективність використання оборотних коштів промисловості : автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.07.01 / Л. В. Пан. – К. : Ін-т економіки НАН України, 2001. – 24 с.
10. Типова методика розробки техпромфінплану виробничого об'єднання (комбінату), підприємства. – М. : Бізнес Мікро, 1998. – 496 с.
11. Чубка О. М. Оцінка методів управління оборотним капіталом промислових підприємств / О. М. Чубка, О. М. Рудницька // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – Львів : Вид-во НУ «Львівська політехніка», 2009. – № 640. – С. 440-445. (Серія : Проблеми економіки та управління).
12. Шваб Л. І. Економіка підприємства : навч. посіб. / Л. І. Шваб. – К. : Каравелла, 2004. – 568 с.

Ю. Г. Львова

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ЯК ЗАСАДНИЧИЙ ЕЛЕМЕНТ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

У статті наведено окремі особливості реалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності в ринкових умовах на прикладі стратегічних рішень та напрямів інноваційної діяльності Міжнародної науково-промислової корпорації «ВЕСТА» (м. Дніпропетровськ, Україна) з виробництва акумуляторних батарей та викладено практичні підходи з їх використання в комерційних та виробничих цілях, що можуть бути запозичені та використані підприємствами машинобудівної галузі в процесі господарської діяльності.

Інтеграція України у світову економічну систему значно стримується в зв'язку з досить повільними процесами адаптації вітчизняних підприємств до ринкових умов господарювання, тим самим все більш поглиблюючи розрив науково-технічного рівня виробничої сфери, моральну та фізичну зношеність основних засобів, дефіцит фінансових ресурсів на їх розвиток і модернізацію. Відтак, у вітчизняних виробників виникає велика потреба в залученні та використанні можливостей наявного інтелектуального потенціалу з метою забезпечення стійкого положення промислових підприємств на внутрішньому та зовнішньому ринках. У сучасних умовах світової глобалізації економіки успіх та довготривала стійкість підприємства визначається створеним конкурентоспроможним потенціалом та здатності його своєчасно реагувати на постійні зміни внутрішнього та зовнішнього оточуючого середовища, котрі постійно ускладнюються.

Виробнича структура вітчизняних підприємств за період перебудови вже вичерпала можливості забезпечувати подальші умови свого мало ефективного функціонування за рахунок наявних із радянських часів матеріальних і фінансових ресурсів. У ринкових умовах господарювання індивідуальні переваги і лідерство підприємства у все більшій мірі стають можливими внаслідок ефективного використання об'єктів інтелектуальної власності, що формують нематеріальні активи підприємства та відіграють важливу роль в його капіталізації.

Цілі статті та постановка завдання. Метою статті є викладення окремих напрямів формування інноваційної конкурентоспроможної стратегії промислових підприємств на основі використання ними власних об'єктів інтелектуальної власності з метою отримання підприємствами додаткового прибутку та підвищення ефективності їх діяльності в ринкових умовах господарювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню різних аспектів інноваційної діяльності та ефективного використання об'єктів інтелектуальної власності присвячені праці багатьох відомих зарубіжних та вітчизняних учених.

До зарубіжних дослідників, які зробили значний вклад у розвиток економічної теорії інновацій належать праці Р. Акофф, П. Друкер, М. Портер, Й. Шумпетер і інших. Їх дослідження присвячені загальнотеоретичним питанням впливу інновацій на розвиток суспільного виробництва. Серед вітчизняних вчених, котрі досліджували шляхи підвищення ефективності виробництва за рахунок втілення інновацій слід виділити В. Александрову, О. Алимова, Б. Андрушківа, О. Амоша, Л. Безчасного, О. Білоцерківського, М. Білика, Р. Бойка, П. Бубенка, П. Буряка, О. Буток, Л. Водачек, А. Гальчинського, В. Геєця, П. Грудницького, С. Зубенка, А. Іванченка, С. Ілляшенка, М. Крупку, В. Мельника, А. Музиченка, Л. Новікову, С. Покропивного, В. Радченка, С. Салигу, Г. Семенова, В. Ткаченка, Р. Тяна та інших.

Досліджуванню методів оцінювання економічної ефективності інноваційної діяльності присвячені наукові праці І. Булеева, А. Турило, М. Чумаченка тощо. Праці вітчизняних науковців Т. Беня, М. Колісник, П. Кулінічева, Л. Мельника, Е. Пелихова, Г. Савицької, К. Салиги, А. Яковлева присвячені аналізу дисконтованих методів оцінювання ефективності інноваційних проектів з ряду показників таких, як чистий приведений дохід, внутрішня ставка дохідності, індекс прибутковості й період окупності та зазначені переваги й недоліки кожного з методів.

Дослідженню питань оцінки об'єктів інтелектуальної власності підприємств розглядалися в роботах таких вітчизняних учених, як Р. Олехнович, П. Цибульов, М. Солощук, А. Прантенко та інших.

У той же час проблеми розробки та створення механізмів оцінювання і комерціалізації прав інтелектуальної власності, зокрема, на об'єкти промислової власності потребують додаткових подальших опрацювань. Окрім того, інноваційна діяльність як один із головних напрямів стратегічної діяльності промислових підприємств потребує подальшого удосконалення та обміну практикою вирішення цього питання особливо в контексті з використанням об'єктів інтелектуальної власності в ринкових умовах.

Виклад основного матеріалу дослідження. В розвинених країнах основну величину нематеріальних активів підприємств складає вартість об'єктів інтелектуальної власності компаній. В практичній господарській діяльності менеджментом вітчизняних підприємств приділяється не достатньо уваги розробці стратегічних програм інноваційного розвитку та недооцінюється в повній мірі їх місце і значимість використання об'єктів інтелектуальної власності в економічній системі діяльності підприємств у ринкових умовах невизначеності та постійних змін зовнішнього оточуючого середовища [1, 3]. Тому дана проблема є досить актуальною для промислових підприємств із метою вирішення та здобуття правової охорони об'єктів інтелектуальної власності, що є підставою для введення майнових прав на об'єкти охорони в господарський обіг підприємствами.

Підтвердженням зазначеного є процеси ліквідації багатьох вітчизняних промислових підприємств, особливо машинобудівних, що після розпаду пострадянської планово-адміністративної системи ведення народного господарства стали не здатними конкурувати та самостійно вести нову систему планування власної ефективної діяльності в ринкових умовах, а також незадовільний хід процесів адаптації підприємств у перехідний період перебудови, диверсифікації та реструктуризації вітчизняних підприємств із метою створення і забезпечення їх конкурентоспроможного потенціалу [1, 2, 4].

На жаль, у вітчизняній практиці поняття нематеріальних активів у більшості керівників асоціюється з абстрактністю їх реальної цінності, тому в графі «Нематеріальні активи» бухгалтерських балансів більшості промислових підприємств України значиться прочерк або вказана зовсім незначна їх вартість. Управлінський персонал більшості вітчизняних підприємств має досить слабкі уявлення про необхідність і можли-

висть підвищення реальної ринкової вартості підприємства шляхом ефективного і цілеспрямованого управління нематеріальними активами і, зокрема, інтелектуальною власністю. На даний час частка нематеріальних активів у загальній структурі активів господарюючих суб'єктів України складає близько 10-12 %, у промисловості на частку цих активів доводиться в середньому 14-18 % від загальної вартості активів.

Інша ситуація в розвинених країнах світу – ці величини більш ніж удвічі вищі за рахунок іншого розуміння та відношення до юридичного оформлення своїх інтелектуальних прав і істотно іншого управлінського рівня активами підприємств з боку менеджменту, побудованого на засадах ретельного обліку та оцінки, охорони прав та впровадження об'єктів інтелектуальної власності у виробництві. Так, у США, за даними аналітика П. Страссмана, 86 % ринкової вартості основного капіталу найбільш відомих компаній (таких, як Microsoft, Symantec, Oracle, IBM і інших) складають нематеріальні активи, що визначаються як вартість інтелектуальної власності.

Практика вітчизняних промислових підприємств, створених за радянських часів, показала, що за весь період їх функціонування накопичені знання науково-дослідного, дослідно-конструкторського, організаційно-управлінського, маркетингового й іншого характеру, досвід і кваліфікація персоналу, торгівельні марки, репутація і багато чого іншого, котрі в перехідний період назавжди втрачені і не розглядаються менеджментом більшості промислових підприємств як реальні їх цінності, а тим більше як основний ринковий продукт підприємства. Слід зазначити, що в умовах світової глобалізації економіки і жорсткої конкуренції лише інноваційний потенціал інтелектуальної власності може забезпечити вітчизняним промисловим підприємствам довгострокову конкурентоспроможну діяльність на сучасних внутрішньому та зовнішньому ринках.

У той же час зазначимо, що відповідно до положень статті 41 Конституції України [8] правове регулювання відносин щодо інтелектуальної власності прирівнюється до правового режиму регулювання відносин щодо власності і власник прав інтелектуальної власності має всі три правомочні ознаки: володіння, користування, розпорядження об'єктами власності. Відносини щодо власності в Україні регулюються Цивільним Кодексом України [12] – статтею 418 даного кодексу «Право інтелектуальної власності», якою визначено сутність права інтелектуальної власності як права особи на результат інтелектуальної, творчої діяльності або на інший об'єкт права інтелектуальної власності, визначений цим Кодексом та іншим законами. Право інтелектуальної власності становлять особисті немайнові права інтелектуальної власності та (або) майнові права інтелектуальної власності). Законом України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» [6, 7] встановлено, що надання права на кожний з об'єктів промислової власності передбачає чітко визначений порядок. По-перше, необхідно подати заявку встановленого змісту [10], котра має містити не тільки інформацію, що ідентифікує заявника (фізичну чи юридичну особу), але й дати можливість визначити обсяг правової охорони, обумовлений формулою винаходу (корисної моделі). За українським законодавством, винахід (корисна модель) – це результат інтелектуальної діяльності людини в будь-якій сфері технології. Механізм здійснення правової охорони корисних моделей більш спрощений і якщо на отримання національного патенту на винахід, як правило з практики, необхідно витратити в середньому близько двох років, то корисну модель можна зареєструвати приблизно за півроку. Правова охорона корисних моделей сприяє початковим крокам інноваційної діяльності для підприємств. Створення і використання результатів науково-технічної творчості вимагає вкладення значних коштів, часу, зусиль на різних етапах дослідження, створення і виробництва. Однак, раніше створені за весь пост радянський період результати науково-технічної творчості відтворити значно простіше і дешевше. Результат науково-технічної творчості може одержати правову охорону і бути об'єктом права інтелектуальної власності лише тоді, коли він відноситься до одного із зазначених

у Законі об'єктів. Нормами Закону встановлено, що об'єктом винаходу (корисної моделі) можуть бути: продукт (пристрій, речовина, біологічний матеріал тощо); процес у будь-якій сфері технології (процес, прийом, спосіб, застосування продукту чи процесу); нове застосування продукту чи процесу. Відповідно до норм чинного законодавства обсяг правової охорони винаходу (корисної моделі) визначається формулою, котра повинна відображати суть винаходу, базуватись на описі і викладатись у визначеному порядку ясно і стисло, тобто містити сукупність суттєвих ознак, достатніх для досягнення зазначеного заявником технічного результату.

За визначенням, наведеним у П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» [2], нематеріальний актив – нематеріальний актив, який не має матеріальної форми, може бути ідентифікований та утримується підприємством з метою використання протягом періоду більше одного року (або одного операційного циклу, якщо він перевищує один рік) для виробництва, торгівлі, в адміністративних цілях чи надання в оренду іншим особам. Монетарні активи – грошові кошти, їх еквіваленти, а також інші активи, які мають бути отримані у фіксованій, визначеній сумі грошей. Немонетарні активи – запаси, будівлі, устаткування. Особливістю, яка відрізняє нематеріальний актив від усіх інших немонетарних активів, є відсутність його фізичної субстанції.

Для можливості відображення нематеріального активу в обліку та звітності він повинен бути ідентифікованим, тобто відповідати таким критеріям:

1. Його оцінка може бути достовірно визначена.
2. У майбутньому при його використанні очікується отримання економічних вигод.

Ідентифікований нематеріальний актив ще не є предметом цивільного (господарського) обігу, а виражається через права на його використання. Як правило, це виключні права (тобто жоден із суб'єктів цивільного обігу не може використовувати це право, доки власник виключного права не дозволить цього зробити певній особі, особам). Підставою для введення в обіг майнових прав є угоди про надання дозволу (ліцензії) на використання певного права від ліцензіара (власника права) до ліцензіата (користувача правом). Крім того, окремі права потребують підтвердження охоронним документом (свідомством, патентом) зареєстрованим у компетентному органі. З моменту отримання права у складі відокремленого майна для здійснення підприємницької діяльності право стає нематеріальним активом.

Згідно з п. 5 П(С)БО 8 нематеріальні активи поділяють на групи – однотипні за призначенням та використанням активи [2].

Кожна група нематеріальних активів складається з підгруп, які містять однорідні за об'єктним складом активи.

Перша група прав – права на об'єкти промислової власності – включає:

- право на винахід і корисну модель (сюди входять право на пристрій, речовину, на спосіб, конструктивне виконання пристрою);
- право на промисловий зразок (форму, малюнок, розфарбування промислового виробу, дизайн продукції);
- право на об'єкти ноу-хау. Ноу-хау – це будь-якого роду технічні знання та досвід, у тому числі методи, способи та навички, а також знання та досвід адміністративного, економічного, фінансового та інших порядків. Характерними особливостями ноу-хау є те, що така інформація є конфіденційною, може бути застосована в господарській діяльності і безпосередньо не охороняється законодавством;
- право на раціоналізаторську пропозицію (на пропозицію, яка є новою і корисною для підприємства, передбачає створення або заміну конструкції виробів, технології виробництва, техніки або складу матеріалів);
- право на захист від недобросовісної конкуренції. Недобросовісною конкуренцією вважають будь-які дії, що суперечать правилам, торговельним та іншим звичаям у підприємницькій діяльності.

Друга група прав – це авторські та суміжні з ними права.

Третя група прав – це права на знаки для товарів та послуг:

- право на товарний знак або знак обслуговування, яке охоплює знаки для товарів та послуг, за допомогою яких товари та послуги одних осіб відрізняють від інших. Дане право підтверджується свідоцтвом, виданим патентним відомством терміном на 10 років;

- право на фірмове найменування (на найменування суб'єкта підприємницької діяльності, яке використовується в угодах, вивісках, оголошеннях, рекламах, на рахунках чи бланках). Право на фірмове найменування не потребує документального підтвердження і виникає у момент реєстрації підприємства.

Четверта група прав – права користування природними ресурсами. П'ята група прав – це права користування майном, а саме:

- права користування земельною ділянкою;
- права користування будівлею;
- право на оренду приміщень;
- права користування іншим майном.

Незавершені капітальні інвестиції в нематеріальні активи – капітальні інвестиції у придбання, створення і модернізацію нематеріальних активів, використання яких за призначенням на дату балансу не відбулося.

Гудвіл – це перевищення вартості придбання над часткою покупця у справедливій вартості ідентифікованих активів та зобов'язань на дату придбання. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» визначає гудвіл як нематеріальний актив, вартість якого визначається, як різниця між балансовою вартістю активів підприємства та його звичайною вартістю, як цілісного майнового комплексу, що виникає внаслідок використання найкращих управлінських властивостей, домінуючої позиції на ринку товарів, нових технологій. Слід зазначити, що гудвіл виникає лише в результаті придбання цілісного майнового комплексу (підприємства) іншим підприємством (чи декількома підприємствами) та в результаті здійснення витрат. Таким чином, підставою для відображення гудвілу в бухгалтерському обліку є угода про передачу такого комплексу. Всі права, які не включені у вищезгадані групи і відповідають вимогам стандарту 8, відносяться до інших прав. Існування такої групи зумовлене відсутністю обмеження переліку нематеріальних активів.

Класифікація нематеріальних активів наведено на рис. 1.

В Україні створена державна система реєстрації прав на об'єкти інтелектуальної власності, яка дозволяє проведення реєстрації більш 30 тис. об'єктів права на рік, у тому числі і більше 10 тис. об'єктів патентного права [1, 4]. Але сам факт наявності прав інтелектуальної власності не забезпечує її власникові здобуття економічних вигод, заради яких і подаються заявки на видачу охоронних документів.

Річний дохід від результатів міжнародної торгівлі правами інтелектуальної власності перевищує 100 млрд дол., а загальна вартість ліцензій на використання об'єктів промислової власності становить 50 млрд дол. на рік. Але світова практика свідчить, що не більше одного відсотка запатентованих технічних рішень досягають етапу введення в господарський обіг компаніями [5, 9, 11].

Промислові підприємства формують власну інноваційну стратегію з урахуванням основних пріоритетних напрямів державної інноваційної політики, якими і забезпечується підтримка підприємств, виходячи перш за все з інтересів і потреб в розвитку на основі їх ресурсного потенціалу, наявних власних і запозичених технічних рішень та потреб ринку.

Закон України «Про інноваційну діяльність» визначає правові, економічні та організаційні засади державного регулювання інноваційної діяльності в Україні, встановлює форми стимулювання державою інноваційних процесів і спрямований на підтримку розвитку економіки України інноваційним шляхом. Згідно із цим Законом державну підтримку одержують суб'єкти господарювання всіх форм власності, що реалізують в

Україні інноваційні проекти, і підприємства всіх форм власності, які мають статус інноваційних. Головною метою державної інноваційної політики є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енерго- та ресурсозберігаючих технологій, виробництва та реалізації нових видів конкурентоспроможної продукції. Основними принципами державної інноваційної політики є: орієнтація на інноваційний шлях розвитку економіки України; визначення державних пріоритетів інноваційного розвитку; формування нормативно-правової бази у сфері інноваційної діяльності; створення умов для збереження, розвитку і використання вітчизняного науково-технічного та інноваційного потенціалу; забезпечення взаємодії науки, освіти, виробництва, фінансово-кредитної сфери у розвитку інноваційної діяльності; ефективне використання ринкових механізмів для сприяння інноваційній діяльності, підтримка підприємництва у науково-виробничій сфері; здійснення заходів на підтримку міжнародної науково-технологічної кооперації, трансферу технологій, захисту вітчизняної продукції на внутрішньому ринку та її просування на зовнішній ринок; фінансова підтримка, здійснення сприятливої кредитної, податкової і митної політики у сфері інноваційної діяльності; сприяння розвитку інноваційної інфраструктури; інформаційне забезпечення суб'єктів інноваційної діяльності; підготовка кадрів у сфері інноваційної діяльності.

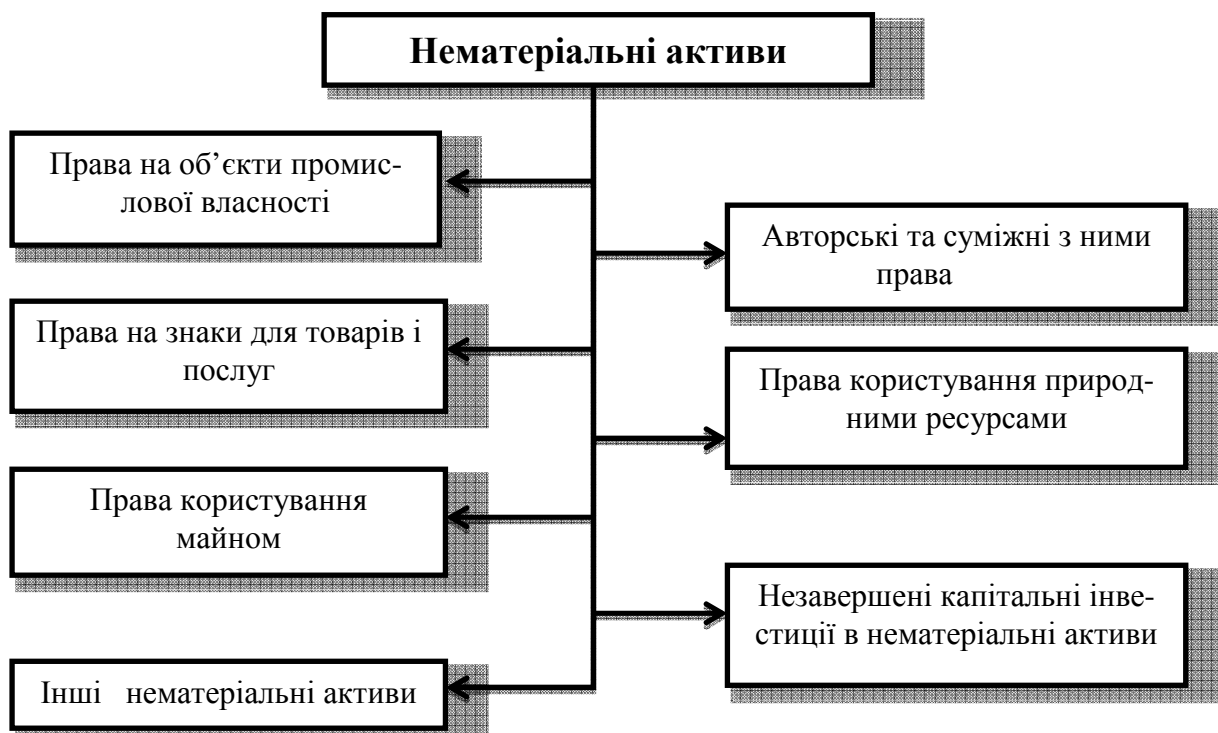

Рисунок 1 – Класифікація нематеріальних активів підприємства

Відповідно до затвердженої Національної програми стратегічного розвитку «Україна-2020» поставлене завдання перед господарськими суб'єктами підприємницької діяльності забезпечити максимальну конкурентоспроможність й ефективність вітчизняної економіки. Базою для підвищення конкурентоспроможності й збільшення експортного потенціалу держави повинні стати інноваційне техніко-технологічне відновлення виробництва, реалізація енергозберігаючих й інноваційних моделей розвитку економіки, нарощування випуску технологічної, наукомісткої продукції.

Наявний науково-технічний потенціал підприємств машинобудівної галузі України визначається структурою промислового виробництва й експорту, де поки що переважає продукція з низьким рівнем переробки та значно великими ресурсними витратами.

Інноваційна стратегія промислових підприємств передбачає об'єднання політики технічної та інвестиційної (політики капіталовкладень) і спрямована на впровадження нових технологій і видів продукції, тобто інновацій, що передбачає вибір певних об'єктів досліджень, за допомогою яких підприємства намагаються сприяти, насамперед, систематичним пошукам нових технологічних можливостей. Правове використання об'єктів інтелектуальної власності надає можливості підприємствам змінити технічний рівень виробництва та забезпечити конкурентоспроможний випуск продукції, використовуючи результати науково-дослідної діяльності. Таким чином, площина питання пов'язана з комерційним використанням наявних у підприємств прикладних результатів наукової діяльності, перспективних творчих рішень і прав на них зі стратегічною метою отримувати додаткові економічні вигоди від їх реалізації [3, 5, 7]. Звичайно, без втілення прогресивних наукових розробок, прогресивних технологій, нових видів сировини та матеріалів вітчизняним підприємствам не можливо досягти скорочення нормованих ресурсних витрат та забезпечити конкурентоспроможність на ринках.

Розуміння вітчизняними промисловими підприємствами необхідності втілення у виробництво інновацій та методи практичних рішень доцільно викласти на прикладі ПАТ «ВЕСТА-Дніпро» (м. Дніпропетровськ, Україна) – одного з виробничих підприємств-учасників Міжнародної науково-промислової корпорації «ВЕСТА», що спеціалізується на випуску акумуляторних батарей. Проведений аналіз фінансового стану підприємства з метою визначення підходів для розрахунку впливу використання підприємством об'єктів інтелектуальної власності на кінцеві результати його діяльності розраховується в рамках витратного підходу з використанням методу одержання додаткового прибутку, який забезпечує найбільш ефективно його використання, з урахуванням витрат на правову охорону, маркетингові дослідження, рекламу і тому подібне, а також розмір прибутку ПАТ «ВЕСТА-Дніпро», як суб'єкта ведення господарювання, що створив та використав у виробництві даний об'єкт інтелектуальної власності.

Слід зазначити головне – за рахунок проведеної оцінки об'єктів інтелектуальної власності (патентів та винаходів) та їх комерціалізації шляхом застави одному з провідних комерційних банків ще на початку 90-х років МНПК «ВЕСТА» і було отримано фінансові ресурси з метою їх інвестування на реалізацію стратегічної програми будівництва та подальшого розвитку вітчизняних підприємств акумуляторного виробництва Міжнародної науково-промислової корпорації «ВЕСТА», затвердженої на державному рівні постановою Кабінетом Міністрів України.

У період будівництва та подальшого розвитку виробничо-господарської діяльності ПАТ «ВЕСТА-Дніпро» з виробництва найсучасніших вітчизняних акумуляторних батарей у 2005-2011 рр. в об'єктах техніки та технології було впроваджено більше 75 % раніше запатентованих рішень в Україні та РФ (патентів на винаходи і корисні моделі), що належать МНПК «ВЕСТА» та НДІ «ТрансМаг», котрий входить до її складу.

У результаті комерційної реалізації патентних прав та втілення у виробничий процес зазначених технічних рішень, лише в 2010 році МНПК «ВЕСТА» було забезпечено значний ріст обсягів виробництва та підвищення рентабельності продукції, отримано різке збільшення прибутку, що надало корпорації великих конкурентних переваг на внутрішньому і зовнішньому ринках. МНПК «ВЕСТА» в числі перших вітчизняних машинобудівних підприємств було проведено первинне публічне розміщення та лістинг цінних паперів групи «ВЕСТА» на Варшавській фондовій біржі. За даними «ВЕСТА», отримані в результаті розміщення кошти будуть направлені на організацію виробництва нової продуктової лінійки – VRLA батарей, а також на оптимізацію струк-

тури капіталу шляхом погашення найбільш дорогої частини кредитного портфеля. Міжнародна науково-промислова корпорація МНПК «ВЕСТА» є лідером продажів свинцево-кислотних акумуляторів в СНД з часткою 16 % (у тому числі в Україні – 31 %, Росії – 12 %). Група входить в п'ятірку найбільших виробників акумуляторів в Європі. Група «ВЕСТА» в 2010 році збільшила консолідований дохід на 86 % – до 154,31 млн дол., EBITDA – в 3,3 рази, до 55,29 млн дол. Корпорація отримала чистий прибуток 33,97 млн дол. проти 23,285 млн дол. збитку роком раніше.

Цей приклад є позитивним чинником, стимулом та реакцією для опрацювань та стимулювання подальших власних творчих рішень новаторів та підприємців.

Висновки. Таким чином, мова йде про інновації, що стають не лише засадничим стратегічним фактором конкурентоспроможності вітчизняного підприємства, а й інноваційної політики як основи його підприємницької політики, у тому числі й для Міжнародної науково-промислової корпорації «ВЕСТА» кінцева мета від звичайної діяльності якої як і будь-якого суб'єкта господарювання є максимізація одержання прибутку. В свою чергу, прибуток у ринкових умовах господарської діяльності вітчизняних товаровиробників невід'ємно пов'язаний з конкурентоспроможністю їх продукції. Інтелектуальні ресурси підприємства, також як і матеріальні ресурси, можна враховувати при виробництві продукції, зробити об'єктом купівлі-продажу, внести в статутний капітал, передати в заставу й у довірче керування, перетворити їх в активи й включати в господарський обіг для зменшення витрат і одержання додаткового прибутку. Введення об'єктів інтелектуальної власності в господарський обіг промислових підприємств, як бачимо, має велике економічне значення і надає можливості підприємству визначити вартість продажу патенту, авторських прав тощо, при інвестуванні засобів у створення господарських об'єктів на основі винаходів при внесенні об'єктів інтелектуальної власності до статутного капіталу підприємств, визначенні розміру винагороди авторам розробок та інше.

Література

1. Белов В. В. Интеллектуальная собственность. Законодательство и практика применения : практ. пособие / В. В. Белов, Г. В. Виталиев, Г. М. Денисов. – 2 изд., перераб. и доп. – М. : Юрист, 2006. – 351 с.
2. Бухгалтерський облік в Україні : навч. посіб. / за ред. Р. Хом'яка, В. Лемішовського ; Національний університет «Львівська політехніка». – Львів : Інлект-Захід, 2005. – 1071 с.
3. Грудницький П. Опыт с инновационной экономикой / П. Грудницький // Эксперт Казахстан. – 2007. – № 5. – С. 107.
4. Державний департамент інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. – Річний звіт-2009. Офіційне видання. – Режим доступу : <http://www.sdip.gov.ua/>.
5. Економіка й організація інноваційної діяльності : підручник / під ред. О. І. Волкова, М. П. Денисенка. – К. : Професіонал, 2004. – 960 с.
6. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.1993 № 3687-ХІІ, із змінами від 22.05.2003. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/.
7. Интеллектуальная собственность : объекты, право, бухучет, контроль, ответственность, налогообложение, лицензионное/нелицензионное ПО / [А. Иванченко, А. Свириденко, Н. Самило и др.]. – Х. : Фактор, 2008. – 256 с. – С. 247-251.
8. Конституція України від 28 червня 1996 р. Офіційне видання. – К. : Право, 1996. – 63 с.
9. Олехнович Р. І. Интеллектуальная собственность і проблеми її комерціалізації / Р. І. Олехнович. – Мн. : Амалфея, 2003.
10. Правила складання і подання заявки на видачу свідоцтва на знак для товарів і послуг, затверджені наказом Держпатенту України від 28.07.1995 № 116 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 02.08.1995 за № 276/812 в редакції наказу Держпатенту № 72 від 20.08.1997 р. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/.
11. Солощук М. Економічні аспекти комерціалізації інтелектуальної власності / М. Солощук, М. Капінос, Е. Лерантовіч // Інтелектуальна власність. – 2008. – № 12. – С. 50-60.
12. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.